

[Hanne Reintoft.]

dere, når der er et så stort behov for kvalificerede landbrugere, som der blev givet udtryk for det i Krogstrupudvalgets beretning om den effektive landmand, som man jo ellers altid fremhæver som det ideelle mål.

De synspunkter, som landbokommissionen har fremsat vedrørende en jordbank, er så overfladiske og, på trods af at materialet kun fylder 8½ side, så usystematiske, at man faktisk tvivler lidt på, om de 36 landbrugseksperter har været de bedst egnede til at behandle spørgsmålet; man kan godt undre sig over dette meget spage resultat af 36 eksperter's virke. Jeg tvivler såmænd ikke på, at de har været kvalificeret til at behandle problemet, men jeg tvivler lidt på, om de har haft interesse for og lyst til at beskæftige sig med det, da resultatet slet ikke syarer til forventningerne om en saglig og alvorlig behandling af spørgsmålet om en jordbank.

I december nævnte jeg to hovedproblemer: jordfordelingen og generationsskiftet. Diskussionen har tilsyneladende i det væsentlige drejet sig om, hvorvidt staten skal sælge den klat mager jord, som jordfonden besidder, eller ikke sælge den. Man har trukket en detalje frem, der ganske vist har stor principiel betydning, men da uenigheden på forhånd var givet, burde man vel nok systematisk have undersøgt problemerne og forsøgt at fremkomme med et konstruktivt forslag til løsning af jordfordelings- og generationsskifteproblemet. I stedet for er landbokommissionen gået uden om problemerne og har afgivet en meget negativ udtalelse, der giver et misvisende indtryk af de positive tanker, der lå til grund for ideen om en jordbank. Der var ellers her en udmærket chance for at videreføre de principper, der lå bag jordlovene helt tilbage fra 1919.

Bopælspligten er ikke kommet med i forslaget om ændring af loven om landbrugsejendomme; tværtimod kan der efter forslaget drives 5 ejendomme sammen med i alt 100 ha og endda 200 ha ved forpagtning. Det skal bemærkes, at vi stadig ikke har en

forpagtningslov, og derfor kan det ikke forsvares at tillade privatforpagtning. Arronderingen vil med lovforslagets vedtagelse forringes ganske urimeligt, igen til uoprettelig skade for de unge landmænd, som i fremtiden skal drive landbrug. Også trafikikkerheden vil forringes, da flere og flere landbrugsredskaber skal transporteres over længere og længere afstande. Vi har i Tyskland og andre fællesmarkedslande set, hvorledes transporten kan blokeres med landbrugsredskaber på landevejene, og ministeren kan vel ikke ønske, at hans forslag giver anledning til bondedemonstrationer her i Danmark, som vi har set det dernede.

Navnlig den ændring i den hidtil gældende lovgivning, hvorefter kun navngivne personer frit kan erhverve landbrugsejendomme, at kommanditselskaber i en vis udstrækning kan oprettes i landbruget, er yderst betænkelig for os, der vil bevare den danske jord på danske hænder; det kan godt være, vi ikke er så mange, der opretholder den kongstanke. I et kommanditselskab hæfter kun én person for gælden, mens kommanditisterne kun er ansvarlige for det beløb, de har indskudt. Et kommanditselskab er således endnu mere vidtgående end et interessentskab og er vel det nærmeste, man kan komme aktieselskabsprincippet uden dog helt at anvende denne uheldige kapitalistiske organisationsform.

Men nu kender vi kursen for landbrugslovgivningen i de kommende år, og det letter vel også forståelsen af den fri kapitalbevægelse i fællesmarkedet. Den private ejendomsret til landbruget skal opgives til fordel for kommanditselskabet, de selvstændige landmænd vil efterhånden forsvinde, og vi vil udelukkende — og det bliver med en såkaldt liberalistisk landbrugsminister — få en landbrugsbefolkning bestående af landarbejdere og funktionærer, der end ikke har brugsretten til landbrugskapitalen, men må arbejde på kommanditisternes kommando.

Vi kan ikke støtte en sådan kurs, og jeg forstår ikke, at de radikale folketingsmedlemmer fuldstændig har tabt deres tidligere